

รายงานการวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขตลุ่มน้ำแม่แตง An Ecotourism Model for Mae Taeng River

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุสิทธิ์ ชูชาติ หัวหน้าโครงการวิจัย
อาจารย์วรพล วัฒนเหลื่องอรุณ
อาจารย์ชัตติยา กัลญุกะปกรณ์
อาจารย์กัญญาภัค ยามาโมโต
อาจารย์นันทิยา ตันตราสืบ
อาจารย์กริช สอิ่งทอง
อาจารย์มณฑวิภา ยาเจริญ
นางสาวประภาศิริ ศรีภมร

และ

นักศึกษาวิชาเอกอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
ชาวบ้านสบค้าย เมืองก๊ิด หุ่นยั่ว โป่งแง่น และป่าข้าวหลาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ทุนวิจัยสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

ประจำปี 2547

กระทรวงศึกษาธิการ

กิตติกรรมประกาศ

ตลอดระยะเวลา 1 ปีในการทำวิจัยหรือจากประสบการณ์เดิมที่ยาวนานกว่านั้น ข้าพเจ้าในฐานะของหัวหน้าโครงการวิจัย และผู้เขียนรายงานการวิจัยได้ “บุกป่า ฝ่าดง ขึ้นเขา ลงห้วย ล่องแพ” และใช้ชีวิตร่วมกับชาวบ้านเป็นบางโอกาสเพื่อเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลการวิจัย โดยใช้วิธีการสังเกต และสัมภาษณ์ข้อมูลด้วยตนเองให้มากที่สุด

ความสำเร็จของงานวิจัยครั้งนี้ เกิดขึ้นจากความมีน้ำใจของชาวบ้านและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถยกตัวอย่างได้เพียงบางคนภายใต้ข้อจำกัดของการเขียน ผู้วิจัยขอขอบคุณ กำนัน ประสิทธิ์ อินโต๊ะ กำนันตำบลกุดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ใหญ่ จำรัส สิทธิชัย บ้านสบถ้าย ผู้ใหญ่คะ สะ ตีดู ผู้ใหญ่มานะ คอโมเฮ บ้านป่าข้าวหลาม หัวหน้าหมู่บ้าน โมลี พงษ์พัฒนาเกียรติ บ้านโป่งแง่น จ.ส.ต.วิวัฒน์ ชูเลื่อน หัวหน้าตำรวจบ้านสบถ้าย นายคำ ขอดเรือนแก้ว นายอคุลย์ ชื่นสุวรรณ เจ้าของธุรกิจเรือนแรม และการล่องแพ บ้านสบถ้าย นางกะบือ ตีดู เจ้าของเรือนแรมบ้านป่าข้าวหลาม เจ้าของเรือนแรมดั่งกล่าว ผู้วิจัยได้พึ่งพิงอาศัย ทั้งด้านอาหารการกินและข้อมูลทางวิชาการ ขอขอบคุณ คุณสายชล พฤษกษนันท์ อธิบดีสมาชิกรัฐสภาจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่แตง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนหนึ่ง ในการวิจัยเรื่องนี้

สำหรับผู้รู้ของชาวบ้านผู้มีประสบการณ์ในการเดินป่าเพื่อติดต่อค้าขาย แลกเปลี่ยน สินค้า ระหว่างบ้านเมืองก๊ิด บ้านเมืองคอง และบ้านเวียงแหง ตลอดจนเมืองอื่น ๆ ผู้วิจัยต้อง ขอขอบคุณ นายเมฆ สุ่มเงิน (อายุ 72 ปี) บ้านเมืองก๊ิด เจ้าของสุภายิต “ตกก่อนเป็นขุน ตกขุน เป็นไพร” และ “หน่อแดงดิน หินแดงราก” ซึ่งให้ข้อมูลอย่างละเอียด เกี่ยวกับเส้นทาง โบราณ จากเมืองก๊ิด ถึงชายแดนพม่า และอีกคนหนึ่งในจำนวนหลาย ๆ คน ซึ่งมีประสบการณ์ ตรง คือ พ่อคำว้าวต่าง นายคำ เชื้อพูน (อายุ 81 ปี) บ้านเมืองก๊ิด ให้เส้นทางละเอียด เกี่ยวกับการเดินทางระหว่างเมืองก๊ิด ถึงเชียงใหม่และเมืองใกล้เคียง ผู้อาวุโสทั้งสองท่านและคนอื่น ๆ ผู้มีประสบการณ์ตรง จำนวนไม่น้อยกว่า 50 คน ที่ไม่ได้กล่าวนาม คือ ผู้ให้ข้อมูล ประวัติศาสตร์ประชาชนและมีส่วนร่วมสำคัญในกระบวนการวิจัย

ขอขอบคุณ อาจารย์วรพล วัฒนเหลืออรุณ อาจารย์ชัตติยา กลัญทะกะปกรณ อาจารย์กัญญาภัค ยามาโมโต อาจารย์กริช สะอึ่งทอง อาจารย์นันทิยา ดันตราสืบ และ นักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทุก ๆ คน ที่ร่วมเดินทางเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ ข้อมูลร่วมกับชาวบ้าน

ในระดับสถาบันขอขอบคุณ ผศ.เรืองเดช วงศ์หล้า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ อาจารย์พิชัย วรรณกุลสุนทร คณบดีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อาจารย์บพิตร โภมลตรี รองอธิการบดี อาจารย์ประคอง ฤกษ์วันเพ็ญ รศ.สนิท สัตตโยภาส ฯลฯ ที่ให้การ สนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้

บุคคลผู้อยู่เบื้องหลังงานวิจัยที่สำคัญ คือ คุณวรรณเพ็ญ ชูชาติ เธอมีส่วนช่วยใน การเก็บข้อมูลร่วมกับข้าพเจ้าบางโอกาสและเป็นกำลังใจที่ดียิ่ง ตลอดระยะเวลา 30 ปี ที่ทำงาน วิชาการและงานวิจัยทั้งเรื่องนี้และเรื่องอื่น ๆ ที่ผ่านมา

ขอขอบคุณ คุณประภาศิริ ศรีภมร และ คุณจักรพันธ์ อาริย์วงศ์ (ร้านคลับเอ งานพิมพ์ ทางออกประตูหลังของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่) ที่ร่วมกันจัดพิมพ์ ตรวจสอบ เข้ารูปล่ม จนเสร็จสิ้นกระบวนการ

ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้สนับสนุนเงินงบประมาณในการวิจัย จำนวน 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) และ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สมทบอีก 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน)

(นายชูลิทธิ ชูชาติ)

4 กรกฎาคม 2548